

OCENA Gledališka uprizoritev

Spoj nekompatibilnih prvin

PETER RAK

Anton Pavlovič Čehov: Utva

režija Janez Pipan

SLG Celje

premiera 23. 9. 2011

Po lanski izjemni predstavi Jaz vas ljubim so bila pričakovanja ob novi postavitvi Čehova v celjskem gledališču zelo velika, vendar se žal niso povsem izpolnila. Projekt je bil sicer izpeljan povsem korektno, toda dlje od tega ni segel, uprizoritev ni našla ravnotežja med prezentacijo in prezenco, dihotomija med obema poloma je stalno nihala oziroma meja nikoli ni bila prestopljena, zaradi česar je predstava nekako lebdela v zraku, pogosto zgolj na nivoju bazičnih izhodišč pripovedovanja zgodbe.

Temeljni pomanjkljivosti uprizoritvene strategije se zdita scenografija in luč. Scena Marka Japlja je tokrat zgolj ilustrativna. Ne samo da kljub iluzionističnim elementom geometrijskega prostora ne spreminja v performativnega, ustvarja celo novo dihotomijo – nedorečenost med kostumsko veristično dramo, kar tokratna Utva v Pipanovi režiji je, in (sicer skromno, pa vendarle dovolj opazno) uporabo sodobnih vizualnih reprodukcijskih sredstev, kar deluje artifično, moteče in preforsirano.

Posledica tega je neoprijemljiva atmosfera, ki interakcije med akterji postavlja v abstrakten prostor, brez kakršnih koli identifikacijskih sider, še manj producira »rusko« specifiko, ki je sicer kostumografsko povsem prepoznavna. O luči Andreja Hajdinjaka skoraj ne kaže izgubljati besed, saj je povsem statična, posledično je dogajanje na odru nepregledno razpršeno ter brez fokusiranja in poudarkov. K amorfnemu podobi celote prispeva svoje še glasba; medtem ko skušajo protagonisti ponekod vsaj z napevi ustvariti nekakšno nacionalno razpoloženje, je glasba Mihe Petrica povsem nedefinirana, pogosto koketira celo z latino zvočnimi barvami.

V takšnem okviru tudi igralske kreacije ne morejo biti optimalne, skupinski prizori so brez jasnega orisa, intonacije, volumen in poudarki se izgubljajo v povprečnih amplitudah, prav tako so brez prave intenzivnosti bolj intimistični dialogi. To še ne pomeni, da so igralske stvaritve slabe; karakteristike likov so prepoznavne in dovolj plastične, posebej velja omeniti Jagodo kot Polino Andrejevno, ki je med bolj prepričljivimi pri podajanju nevrotične podobe ženske, razpete med odgovornostjo in čustvi, ter Nino Rakovec kot Nino Mihajlovno Zarečno, ki s prostodušno naivnostjo ter vitalizmom v dogajanje vnese nekaj dinamike.

Manj je več bi moralo biti vodilo pri Čehovu, zgledov ni treba iskati daleč, dovolj je že omenjena lanska uprizoritev predstave Jaz vas ljubim v režiji Nikole Zavišiča, ki mu je z minimalnimi sredstvi uspelo ustvariti maksimalen učinek. Če se že izberejo bolj kompleksne strategije, je treba vse elemente združiti v koherentno celoto, da imajo vsaj enako barvo, če se že odtenki razlikujejo. Tokratna Utva je precej improviziran in arbitraren spoj med seboj povsem nekompatibilnih prvin.

PRIZOR IZ PREDSTAVE UTVA FOTO ARHIV SLG CELJE